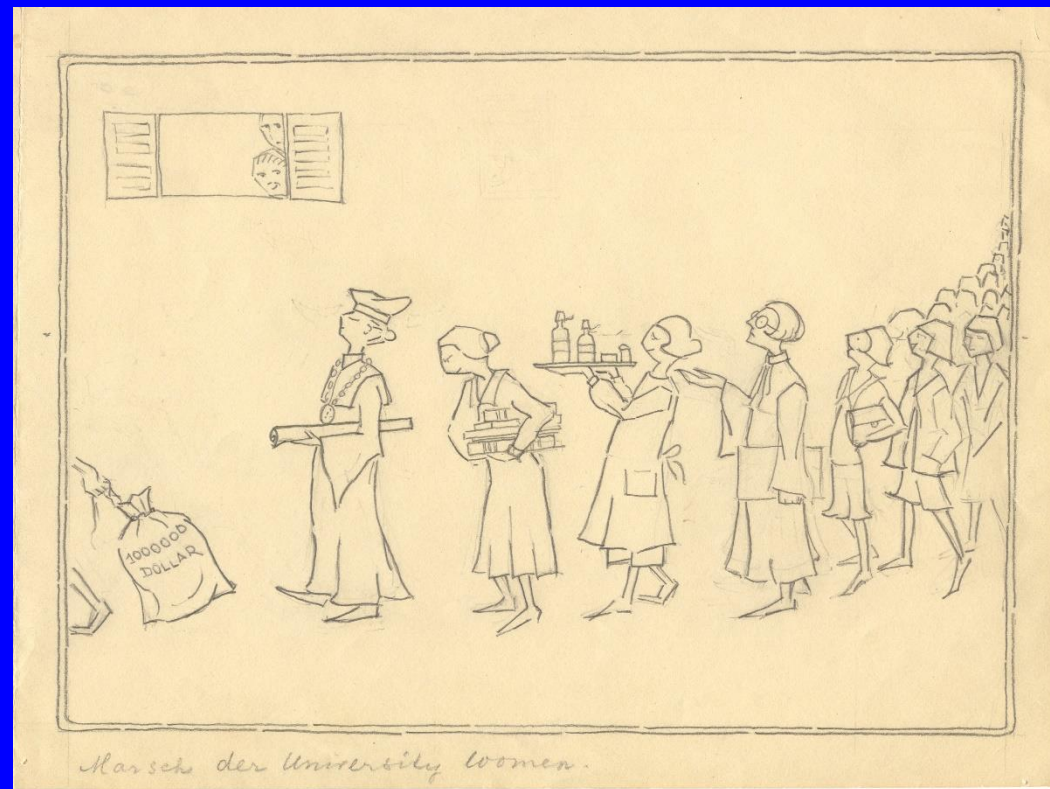

Het geslacht van de wetenschap

vrouwen – gender - farmacie

Mineke Bosch

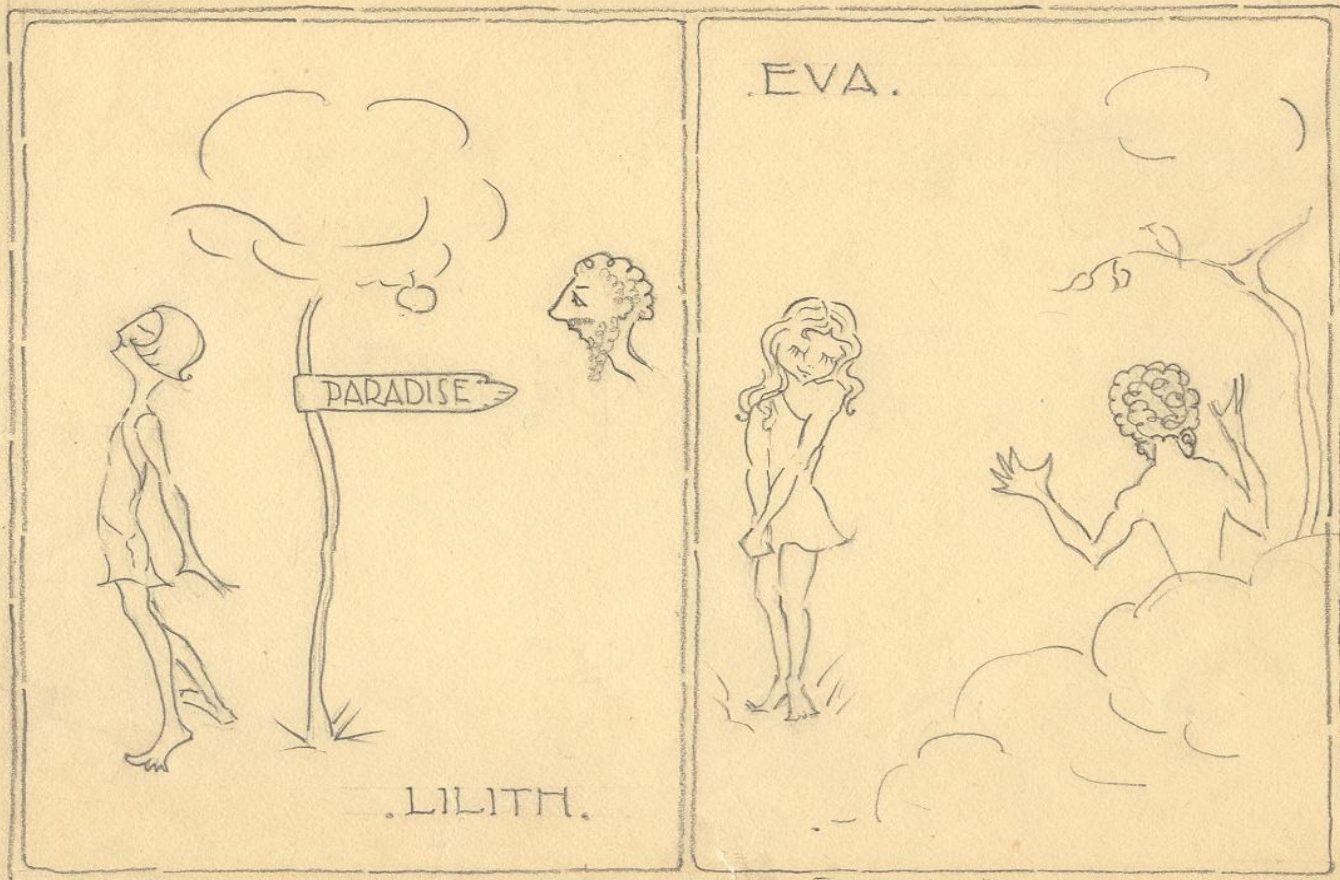
Utrecht 2 November 2023

Johanna Westerdijk

Lilith and Eva

Femme Savante & Gretchen

FEMME SAVANTE

GRETCHEN

4th conference IFUW, 1926

C. Hugenholtz, 1926

Bijdrage aan de voordrachtsreeks op het congres 1926: 'What Dutch University Women Do in Holland and the colonies'

De eerste tien vrouwen in de farmacie – en enkele cijfers, 643 mannen en 217 vrouwelijke farmaceuten; assistenten 308 mannen, 1698 vrouwen

We kunnen tevreden zijn....

Charlotte Jacobs, 1881

Alide Grutterink, 1890

Cornelia Hugenholtz??

Marie van der Kolf, 1949

- 70 jaar Vrouwenstudie
- Heel veel statistisch materiaal / feiten en cijfers
- Maar merkwaardige categorisering: consequente uitsplitsing naar o., g. en gg
- Huwelijk is reden van 'verloop' vrouwen maken studie wel degelijk waar én vrouwen echt niet allemaal ongehuwd/steriel

Vf. Pharmacie (1 Januari 1948)

academische graad	dr ap.	dra ap.	totaal	dr apotheker		dra apotheker		
				o.	g.	o.	g.	gg.
beroepsarbeid	15	342	357	12	3	193	131	18
geen beroepsarbeid.	7	209	216	2	5	22	174	13
	22	551	573	14	8	215	305	31
onvolledige gegevens	-	24	24	-	-	9	15	-
	22	575	597	14	8	224	320	31
werkzaamheden:								
1 eigen apotheek	2	150	152	1	1	77	64	9
2 2de apotheker of provisor . .	3	137	140	2	1	77	52	8
3 ziekenhuis-apotheek	3	6	9	3	-	4	2	-
4 keuringsdienst, proefstations e.d.	1	9	10	1	-	9	-	-
5 laboratorium in particuliere dienst	4	10	14	3	1	7	2	1
6 gouvernementdienst Indonesië	-	17	17	-	-	12	5	-
7 onderwijs:								
h.o.								
hoogleraar	1	-	1	1	-	-	-	-
lector	1	1	2	1	-	1	-	-
conservator	1	-	1	1	-	-	-	-
assistent	-	3	3	-	-	2	1	-
v.h.m.o.								
docent school	-	1	1	-	-	-	1	-
overig onderwijs	-	4	4	-	-	1	3	-
8 niet op vakgebied	-	5	5	-	-	4	1	-
wetenschappelijk werk:								
publicaties	13	14	27	8	5	7	6	1
wet. onderzoek (geen public.)	3	51	54	3	-	24	24	3
wetensch. werk 1948	10	31	41	9	1	21	8	2

Eerste doctor: E. Kleerekoper

1900: promotie UvA

Adjunct-inspectrice
Arbeidsinspectie

CBS

Cornelia van Arkel, 1939 oratie

Westerdijk

70 jaar Vrouwenstudie

Opgeweekt optimisme...

Pioniers bereiden de weg – formele toegang

Lineair vooruitgangsverhaal – steeds meer,
steeds beter – huwelijkswetgeving obstakel

Wetenschap is een strenge meesteres die
haar eisen stelt aan aan ieder die toegang
tot haar zoekt. Wetenschap eist
onderwerping aan strenge wetten. Naar
man- of vrouw-zijn wordt niet gevraagd.

2^e feministische golf

Wetenschap heeft wel degelijk een geslacht:
mannelijk – Diepgaand onderzoek nodig
naar:

- Waarom zo weinig? (1965)
- Waarom zo langzaam?
- Waarom zo scheef verdeeld over disciplines?
- Waarom zo'n scheve hiërarchische verdeling?

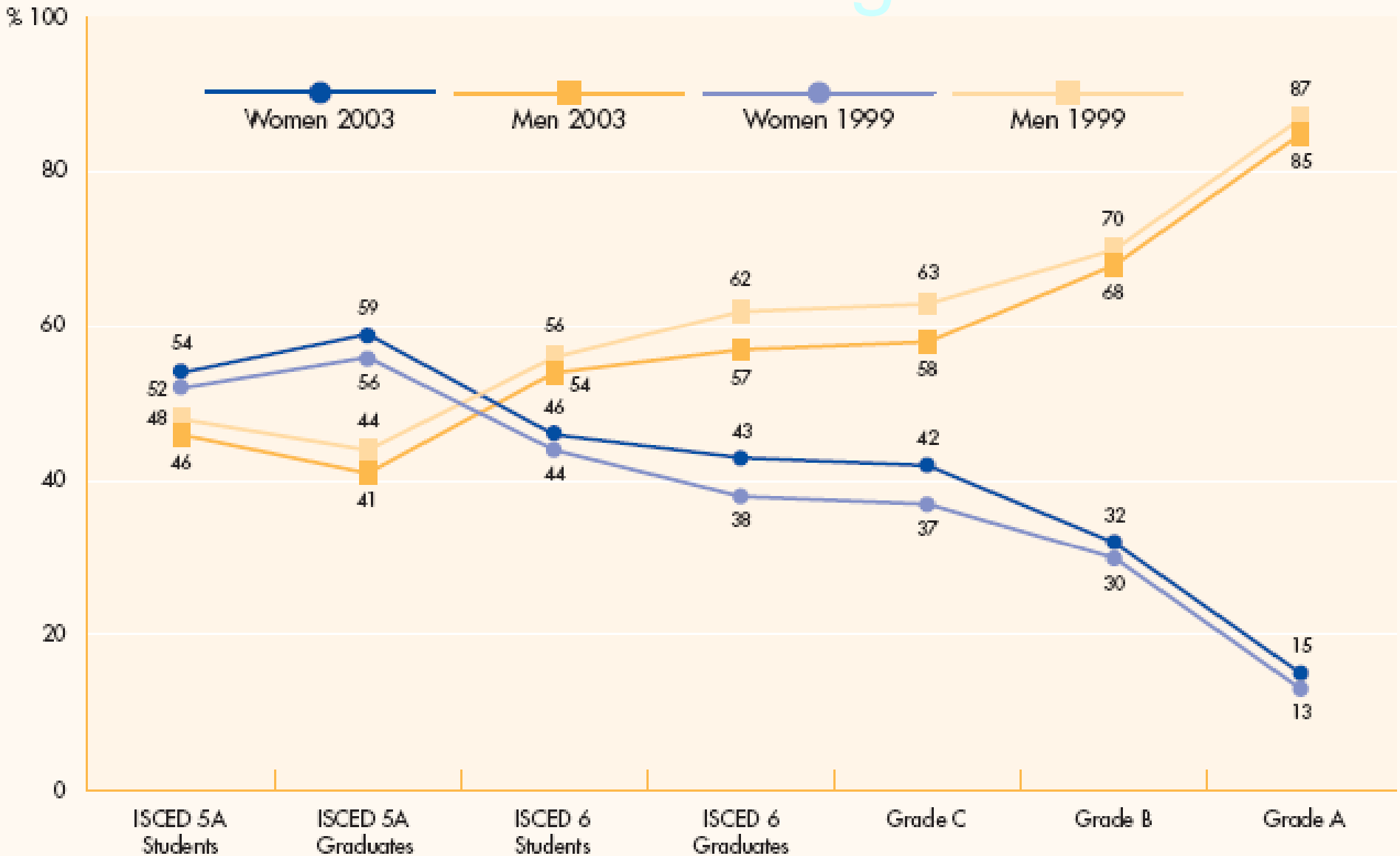
Traditionele verklaringen

- Biologische en essentiële verschillen
Psychologie / testosteron / hersenhelften /
ambitie etcetera

Debat 1898 / Talloze uitspraken en
brochures in uiteenlopende disciplines

Larry Summers

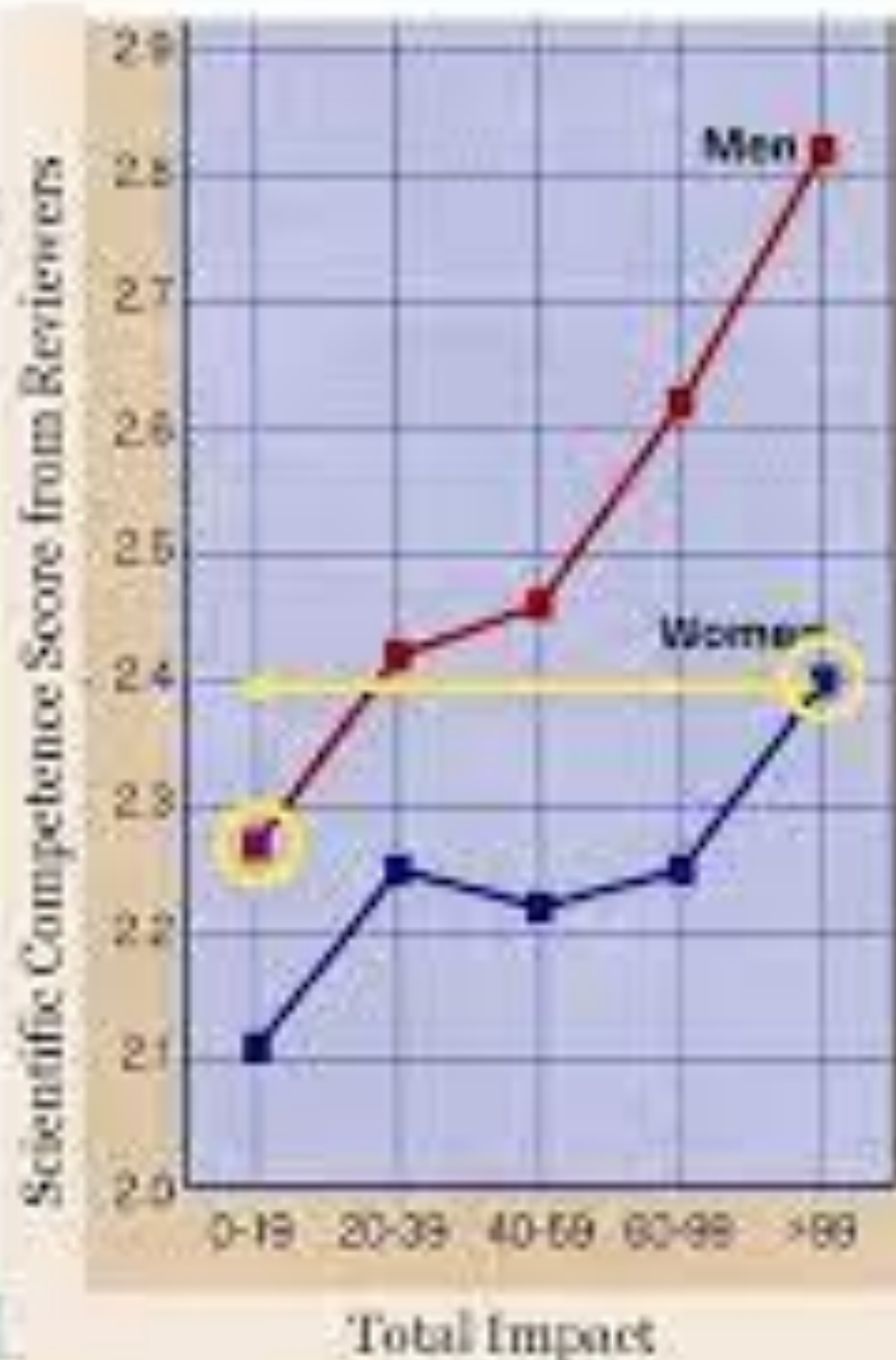
Leaky pipeline, tweede verklaring

Rosalind Franklin

"...strongly suggests peer reviewers cannot judge scientific merit independent of gender."

Simone de Beauvoir, De tweede sekse

Vrouwen worden niet als 'vrouw' geboren, maar tot 'vrouw' (en gemaakt).

Altijd in relatie tot mannen die de standaard zijn (de mens) waarvan vrouwen afwijken

Gender

Gender als sociale categorie – manier om mensen hun plaats te wijzen

Gender als symbolische categorie – manier om macht in uit te drukken

Architect Ko Mulder ca. 1930

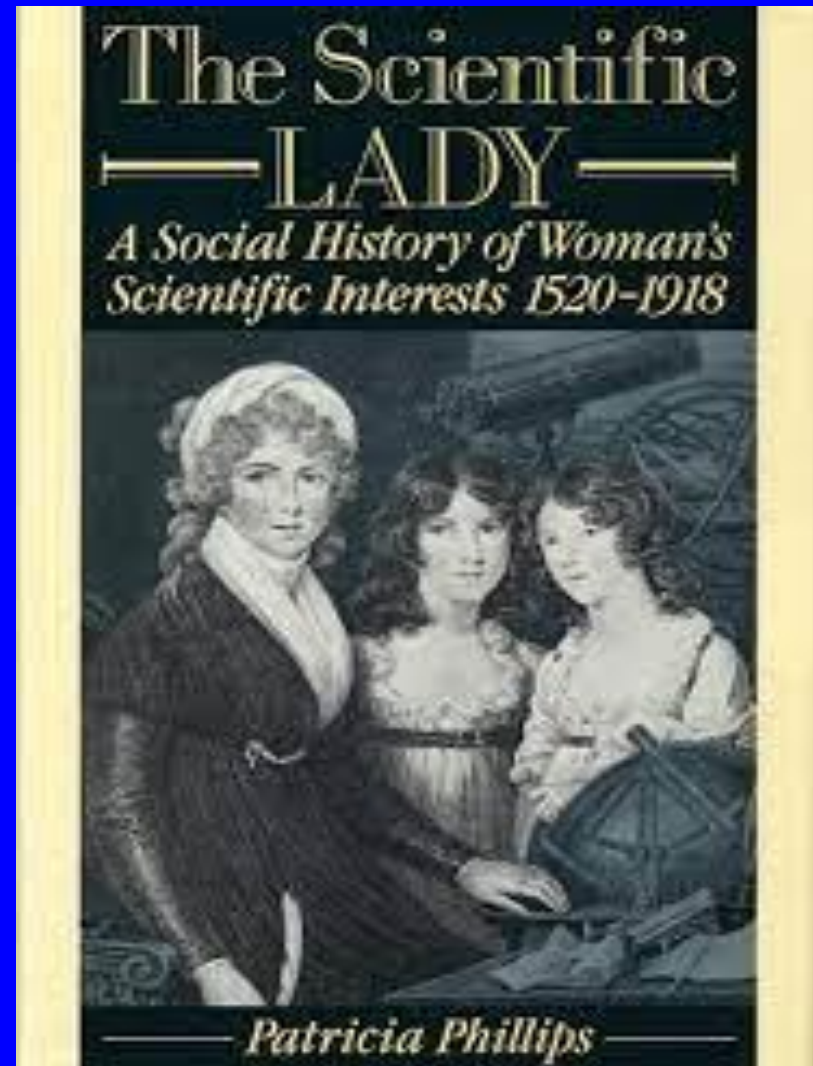
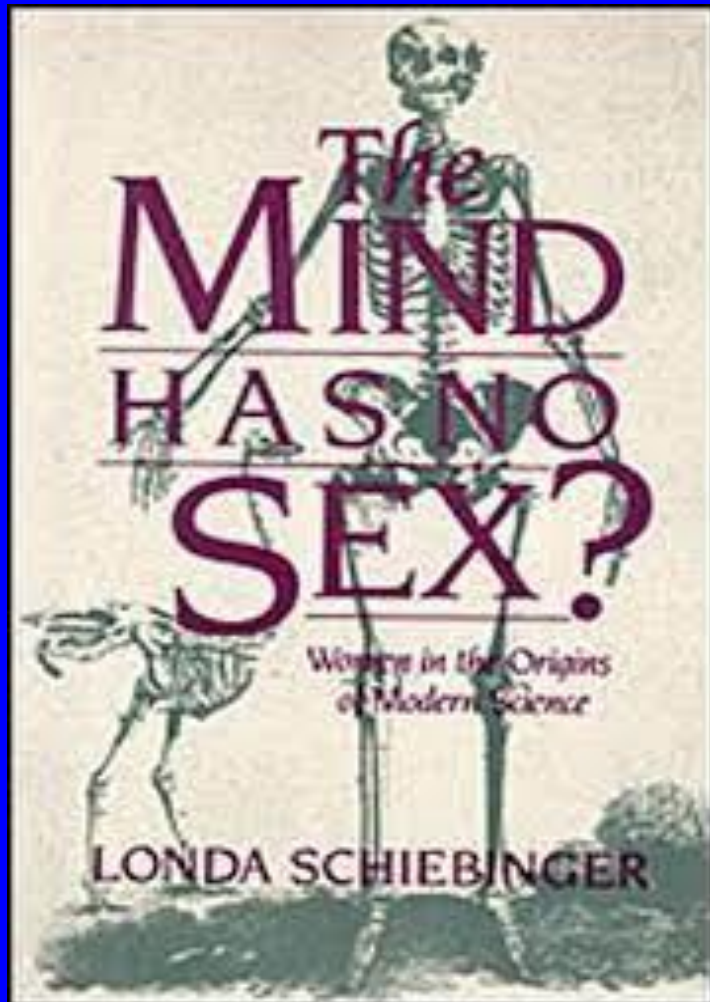
Aan het werk achter de tekentafel,
vermoedelijk in de jaren dertig.
(Foto: M. Lanen)

Gender en wetenschapsgeschiedenis

Margaret Rossiter, *Women scientists in America - onzichtbaarheid*

It is important to note early that women's historically subordinate "place" in science (and thus their invisibility to even experienced historians of science) was not a coincidence and was not due to any lack of merit on their part; it was due to the camouflage intentionally placed over their presence in science in the late nineteenth century.

Gender en wetenschapsgeschiedenis

MINEKE BOSCH

HET GESLACHT
VAN DE
WETENSCHAP

*Vrouwen en hoger onderwijs
in Nederland 1878-1948*

Francis Bacon, 1561-1626

Dancing Naked in the Mind Field

WRITTEN BY THE NOBEL PRIZE IN CHEMISTRY
KARY MULLIS

"Kary Mullis, perhaps the wisest humorist to win the Nobel Prize in Chemistry, [has written] a funny, rambling, funny, irreverent look through the absurd and that is [his] result."
...THE WASHINGTON POST

Kary Mullis (1944)

Marie Curie (1867-1934)

Marie & Pierre Curie

Marie & Pierre Curie

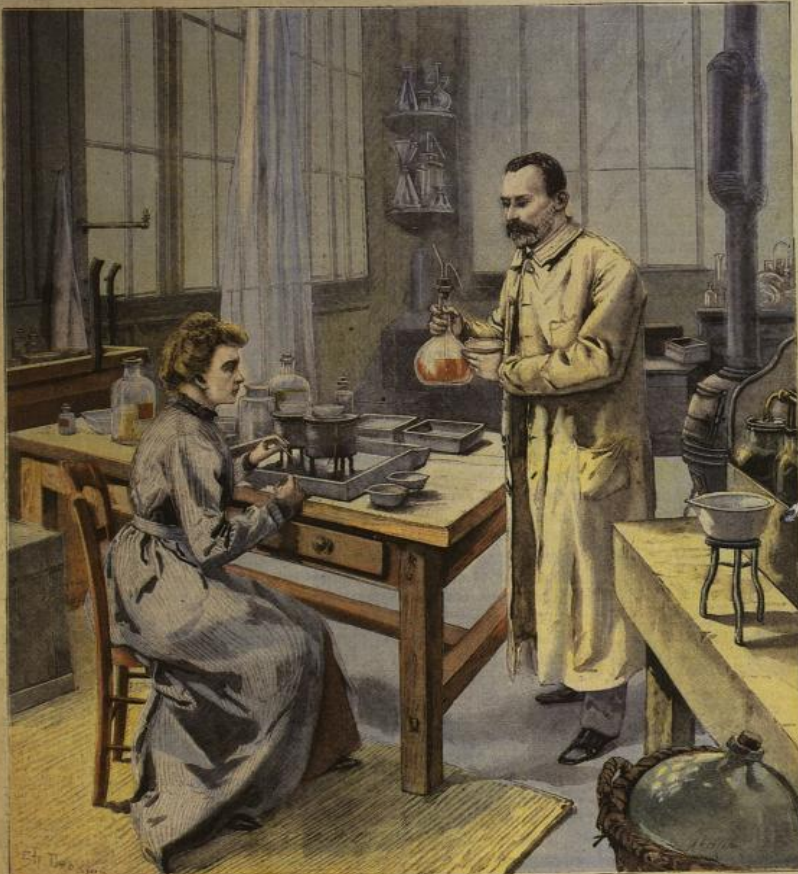
Édition hebdomadaire. — N° 779. Huit pages : CINQ centimes. Dimanche 10 Janvier 1904.

Le Petit Parisien

SUPPLÉMENT LITTÉRAIRE ILLUSTRÉ

DIRECTION: 18, rue d'Enghien (10e), PARIS

ABONNEMENTS
PARIS ET DÉPARTEMENTS:
12 mois, 4 fr. 50. 6 mois, 2 fr. 25
UNION POSTALE:
12 mois, 5 fr. 50. 6 mois, 3 fr.

UNE NOUVELLE DÉCOUVERTE. — LE RADIUM
M. ET Mme CURIE DANS LEUR LABORATOIRE

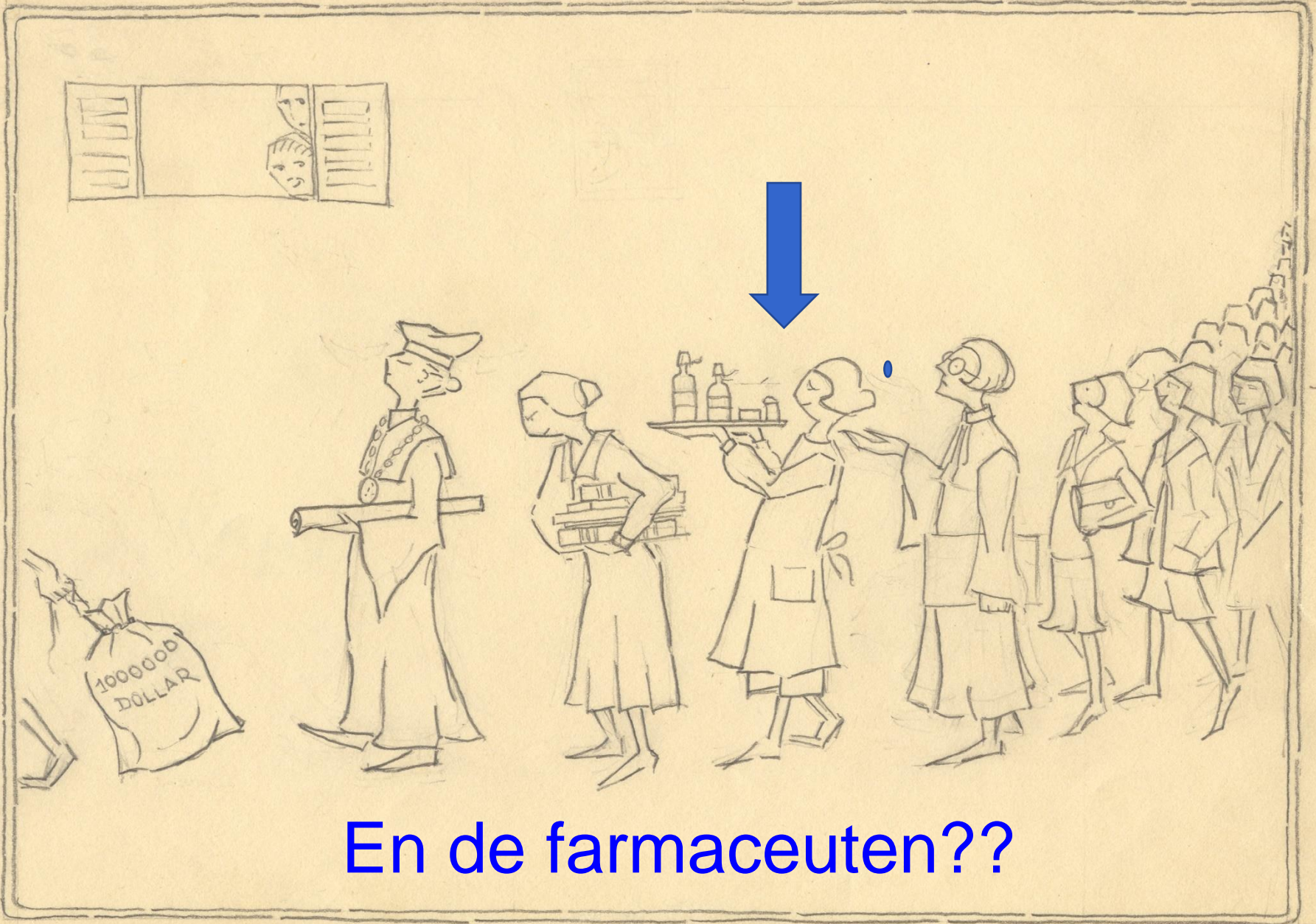
Rosalind Franklin

James Watson

En de farmaceuten??

March of the University Women.